

TORONTAI

A BÁNSÁG MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA

SZOMBAT, 1930 JANUÁR 18

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Veliki
Beckerek, Obiljtyeva ucca 1. Telefon: 281 és 21

59. ÉVFOLYAM, 14. SZÁM

Előfizetési árak: évente 300, félévre 150, negyed-
évre 75, havonta 25 dinár. Megjelenik délelőtt.

Beográdból jelentik: A belügyi szervezetről szóló törvény 56. és 58. szakasza alapján a belügyminisztérium szabályrendeletet dolgozott ki Beograd város rendőrségének működési területéről. Az új rendelet szerint, a beográdi rendőrség a következő helységeken veszi át a rendészeti szolgálatot: Beograd, Zemun, Bezsanija, Pansevo, Borsca, Ovca és Vojlovica. (Avala.)

Genéből jelentik: A Népszövetség csütörtöki zárülésén Schobert külügyi államtitkár és Zaleszky lengyel külügyminiszter között megegyezés jött létre az osztrák-lengyel kereskedelmi tárgyalások megindítására.

Szófiából jelentik: Burov belügyminiszter és Molov pénzügyminiszter, akik jelenleg Hágában tartózkodnak, nem fognak onnan Genibe menni, hanem egyenesen Szófiába mennek.

Helsingforsból jelentik: A finn börtönök, főleg az alkoholtólalom elleni kihágások miatt, teljesen megtelek. Az igazságügyminiszter rendelkezett egyes magánházaknak börtönné való átalakításáról.

Beográdból jelentik: Doiorés Del Rio, a világhírű mozisztár tegnap családi ügyekből kifolyólag keresztülutazott Beogradon Konstantinápolyba.

Jeruzsálemből jelentik: Palesztinában óriási viharok pusztítanak. Jaffa és Jeruzsálem között földcsuszamlás miatt beszüntették a vasúti forgalmat. Ugyancsak beszüntették a forgalmat Egyipton felé is.

Londonból jelentik: A legtöbb nagy óceánjáró hajót rádiótelefonnal szerelik föl, úgy hogy az utasokat lakásuk telefonon felhívhatja, vagy ők kereshetik telefonon lakásukat, vagy üzletüket.

Ungvárról jelentik: A királyhági vasúti állomás pénztárnoka, Hentzik Rudolf, néhány nappal ezelőtt eltűnt szolgálati helyéről. Tegnap rovatcsoltak hivatalában és megállapították, hogy Hentzik negyed millió cseh koronát sikkasztott és a határőrséggel összefutva, átszökött Romániába.

TÖZSDE

Január 16.

MA 100 DINÁR:

Budapestben	9-96 pengő
Zürichben	9-12 sv. frank
Berlinben	7-28 ar. márka
Bécsben	12-40 silling
Triestben	33-82 lira
Prágában	59-10 cseh kor.
Newyorkban	1.69 dollár
Bukarestben	299.— leu

Popovity Dáka dunai bán lemondott állásáról, utóda Dunity Radoszláv miniszterelnökségi főinspektor lett.

Nyugállományba helyezték Misovity Vidoje dunai bánhelyettesét, akinek utóda Nikolity Milán vardari bánhelyettes lett. Ugyancsak nyugállományba helyezték Popovity szombori kerületi inspektort.

Beograd, jan. 17.

Popovity Dáka, a dunai bán bánt, csütörtökön benyújtotta lemondását Zsvkovity tábornok, miniszterelnök-belügyminiszternek.

A bán lemondását bejelentő levél szövege a következő:

Néhány, a Dunabánságot érdeklő kérdésben nem sikerült összhangban dolgoznom és egyetértést teremtenem illetékes tényezőimmel, azért kérem miniszterelnök urat, sziveskedjék lemondásomat elfogadni a Dunabánság báni méltóságáról.

Egyidejűleg kérem miniszterelnök urat, hogy ez alkalommal legyen meggyőződve arról, hogy polgári hivatásomban továbbra is minden erőmmel támogatni fogom Öfelsége a király magas intencióit, nemkülönben az Ön koncepcióját szép országunk viszonyainak konsolidására. Beograd, 1930 január 1. Popovity Dáka.

Zsvkovity miniszterelnök-belügyminiszter Popovity Dáka lemondását a báni méltóságról elfogadta. (Avala.)

Öfelsége a király, Zsvkovity tábornok, miniszterelnök-belügyminiszter előterjesztésére ukázat irt alá, amelyben elfogadta Popovity Dákának a dunai báni állásáról való lemondását.

A miniszterelnök előterjesztésére Öfelsége dunai báná kinevezte Dunity Radoszláv miniszterelnökségi főinspektort, aki már el is utazott Noviszádra, hogy az ügyek vezetését átvegye.

Változás történt a báni helyettes állásra nézve is, amennyiben Öfelsége a király a miniszterelnök és belügyminiszter előterjesztésére

nyugállományba helyezte Misovity Vidoje dunai báni helyettesét, akinek helyére Nikolity Milánt nevezték ki, aki eddig a vardari bán

helyettese volt. A vardari bánhelyettes Teodorovity Dragomir moravai bánhelyettes lett, moravai bánhelyettesé pedig Jovanovity Milorad belügyi főinspektort nevezték ki.

Ugyancsak nyugállományba helyezték Popovity Dusán szombori kerületi inspektort.

Dunity Radoszláv, az új dunai bán 1871-ben született Mionicán, ahol az alsóbb iskoláit végezte. Az egyetemet Beogradban abszolválta és bírói pályára lépett, majd ügyvédi irodát nyitott Krusevácon, ahonnan a királyi bizalom 1929 május 22-ikén elszólította, hogy a miniszterelnökségen főinspektor legyen.

A háború tartama alatt: 1912-19. években mint lovassági főhadnagy, majd százados vett részt Dunity Radoszláv, akit alezredesi minőségben helyeztek tartalékba.

Baltity volt beográdi főispán az államtanács tagja.

Beograd, jan. 17.

Öfelsége a király, Zsvkovity tábornok, miniszterelnök előterjesztésére, az államtanács tagjává kine-

vezte dr. Baltity Vilko volt főispánt az első kategória második csoportjába. (Avala.)

A keleti jóvátételben a megegyezés reménye sincs már meg.

Hága, jan. 17.

A legújabb hírek szerint, egyáltalában nem számolnak azzal, hogy a megegyezés létrejőjön a konferencia keretein belül.

Legfeljebb arról lehet szó, hogy a német és francia tárgyalási jegyzőkönyvek aláírása után, a jövő héten fogják újra elővenni a keleti jóvátétel ügyét, de erre is

csak akkor kerül sor, ha az eddigi tárgyalásokból valamilyen kis sikerre lehet számítani.

Magyarország csak arra az engedékenységre hajlandó, hogy elfogadja a Brocchi javaslata alapján tett indítványokat az optások kielégítésére.

Ez egyáltalán nem jelenti azt — mondotta a magyar delegáció egyik tagja — hogy Magyarország lemond a döntőbíráskodás elvéről, hanem pusztán felfüggeszti azt. Ha az optások kielégítése nem sikerülne,

ugy Magyarország bármikor visszatérhet döntőbíráskodási joga érvényesítéséhez.

Hágából jelentik: Az eddigi bízakodó hírekkel szemben, nagy meglepetést okozott, hogy a bolgár kérdést dacára a csütörtökön egész napon át folytatott tanácskozásoknak, nem lehetett elintézni.

A bolgár jóvátétel tető alá hozását a románok hiusították meg, akik az utolsó pillanatban újabb követelésekkel léptek föl.

A német bizottság tegnap a francia delegáció tagjainak tisztelérére vacsorát adott, amely után a német adósságok mobilizálására vonatkozólag, igen fontos megállapodásokat kötöttek.

Ezeknek egy részét azonban a német bizottság nem fogadta el, mint-hogy nem akarják a Reichsbank hitelműveleteit a nemzetközi jóvátételei banktól függővé tenni.

A bolgár sajtó egy része kampányt indított a jugoszláv exportörök ellen.

Szófia, jan. 17.

A bolgár külkereskedelmi mérleg a múlt évben meglehetősen nagy deficitel zárult. Ennek oka nagyrészt az, hogy Bulgária buza és dohánytermése nem sikerült és importra kényszerült. Bulgária ez alkalommal Jugoszláviából mintegy négyezer vagón búzát volt kénytelen importálni.

A bolgár lapok egy része most kampányt kezdett azon exportörök ellen, akik Jugoszláviából szállítottak gabonát és azt követelik a szófiai Nemzeti Banktól, hogy ne adjon hitelt ezeknek az exportöröknek.

A bolgár bank természetesen nem hajlott ezekre a támadásokra, de a lapok folytatják támadó hadjáratukat. (Avala.)

Csökken Magyarországi kiviteli deficitje. Budapestről jelentik: A pénzügyi központ jelentése szerint, Magyarország kiviteli mérlege a legutóbbi kilenc hónapban 806.1 millió pengő értékű behozattal és 678.5 millió pengő értékű kivittel, vagyis 127.6 millió pengő deficitel zárult. Szembeállítva ezeket az adatokat az előző év adataival, megállapítható, hogy a behozatal 50 millió pengővel csökkent, viszont a kivitel több mint kétszeresével növekedett. Így a mérleg passzivitása az 1928. évhez képest 157 millió pengővel apadt.

A Heimwehr Ausztriát Olaszországhoz akarja közelebb vinni.

Bécs, jan. 17.
A Heimwehr vezérő bizottsága tegnap ülést tartott, amelyen Bécs város adórendelkezéseit tették vita tárgyává. A vita során az egyik Heimwehr szónok kijelentette, hogy a szociáldemokraták, akik Bécs ügyeit majdnem korlátlanul intézik, tetemes anyagi támogatást

kapnak külföldről is, így természetesen képesek ellenállást kiejteni.

A szónok azt indítványozza, hogy Ausztria szakítson a habozó politikájával és csatlakozzék nyíltan Olaszországhoz, amely a megfelelő anyagi eszközökkel látná el ebben az esetben a Heimwehrt céljai elérésére. (Avala.)

Felemelték a betegsegélyző járulékokat.

Tizenhárom pénztár területén emelték fel az illetékeket, köztük a becskerekéi pénztár területén is.

Zágreb, jan. 17.
A munkásbiztosító pénztárak központja ma rendeletet adott ki, a mellyel tizenhárom pénztár területén a betegsegélyzői járulékokat három százalékkal felemeli. Azon pénztárak között, amelyeknek területén a felemelt járulékokat szedni fogják, szerepelnek: a szombori, szubotici, noviszádi és velikibecskerekéi pénztárak is.

A járulékok felemelésére a központi munkásbiztosító hivatal szerint az adott okot, hogy azoknál a pénztáraknál, amelyekre a járulékok felemelése vonatkozik, a segélyezési összegek magassága folytán hiány van. A fennálló hiányokat akarja a központi hivatal pótolni a járulékok felemelésével.

Másfél évi börtönre és a szesz italoktól való két évi kötelező tartózkodásra ítélték egy gyilkos idvori földmivest.

Pancsevó, jan. 17.
A pancsevói törvényszék büntető tanácsa a napokban foglalkozott Zsarkov Szteván idvori földmives bűnpörével, aki a vád szerint, Petricity Jevta földmivest, ittas állapotban leszurta. Zsarkov a főtárgyaláson azzal védekezett, hogy önvédelemből cselekedett, mert őt Petricity megtámadta és szorult helyzetben használta kését. A bíróság büntetésnek mondotta ki Zsarkovot és másfél évi börtönre ítélte mint főbüntetésre,

mellékbüntetésként pedig két évre elítélte a szesz italok élvezetétől,

mert tettét részegen követte el. A szesz italoktól való tartózkodás idejét nem tudják be a szabadságvesztésbe és így azt a szabadság idejétől számítják.

Az új büntetőtörvénykönyv életbe lépte óta

ez az első ítélet a Vajdaságban, a melyben a szesz italoktól való kötelező tartózkodást mondják ki.

Barátságos megegyezéssel végződött az Obility sportegyesület és egy becskerekéi ügyvéd pere.

Érdekes tárgyalás a becskerekéi járásbíróson.

Becskekerek, jan. 17.
Érdekes pert tárgyalt csütörtökön délelőtt a becskerekéi járásbíróson Nikovity Milos büntető járásbíró. A vádlott: dr. Brátity Dusán becskerekéi ügyvéd volt, aki ellen az Obility sportegyesület tett feljelentést becsületsértés címén, mert mint a vasutas sportegyesület elnöke, beadványt intézett az egyetkői bizottsághoz, amelyben az Obilitynak a beográdi Jedinsztvó becskerekéi vendégszerepléséről előterjesztett elszámolásával kapcsolatosan sértően nyilatkozott az Obilityról. A Jedinsztvót a múlt év nyarán a ZsSK és az Obility közösen hozatta le Becskerekre és az elszámolás körüli differenciák miatt történt, hogy a ZsSK az egyetkői bizottsághoz fordult panaszával.

A per kimenetele iránt sportkörökben nagy érdeklődés nyilvánult meg és a tárgyaláson számos becskerekéi sportegyesület vezetőtagja megjelent, érdemi tárgyalásra azonban nem került a sor, mert az érdekelt felek, Podgradszki Joszif, az Obility jelenlegi elnökének bevonásával, egyezkedést kíséreltek meg, ami teljes sikerrel járt.

A megállapodás szerint, Brátity Dusán dr. írásbeli nyilatkozatot adott

mely szerint, a feljelentés nem vonatkozott az Obilityra, mert az elszámolást az Obility akkori pénztárosa végezte és így ezért csak ő felelhet. Hogy az afférben az Obility neve is szerepelt, Marioncu azon jegyzőkönyvi kijelentésének köszönhető, amelyet az egyetkői bizottság előtt tett. Ebben a jegyzőkönyvben ugyanis Marioncu kijelentette, hogy a feljelentésre választ nem adhat, mert arra az Obility hivatott, amelynek betérjesztette elszámolását.

— Ami a Torontál-ban közölt nyilatkozatot illeti, azt Grujin egyesületi pénztáros csakis a saját nevében tette, mert szükségesnek tartotta, hogy a Marioncu által korábban adott nyilatkozatra válaszoljon.

— Mint a ZsSK elnöke — fejezte be nyilatkozatát dr. Brátity — ellene voltam az ügy nyilvánosságra való hozatalának és ellentem az Obilitynak az afférba való bevonását is, mert az Obility az egész ügyben egyáltalán nem hibás.

A nyilatkozat felolvasása után Nikovity Milos járásbíró az új büntető-eljárás szerint, kihirdette a járásbíró-ság ítéletét, amelyben a perlőt feljelentésével elutasította.

Felülvizsgálják a bánsági nagybirtokokat.

Átutazóban Becskerekén tartózkodott az egyetemi tanárokból álló bizottság.

Becskekerek, jan. 17.

Tegnap átutazóban Becskerekén tartózkodott a dunabánság területére kiküldött négytagú bizottság, amelynek az a feladata, hogy felülvizsgálja a dunabánsági nagybirtokok gazdasági vezetését. A bizottság elnöke dr. Ulmanszki Száva zágrebi egyetemi tanár, tagjai Jurity Szteván zágrebi egyetemi tanár, dr. Nikity Fedor szubotici egyetemi tanár és dr. Popovity, a szubotici jogi fakultás asszisztense.

A bizottság egyik tagja fogadta a Torontál munkatársát és utjáról a következőket mondotta:

— A földművelésügyi minisztérium három bizottságot küldött ki az ország északi részén lévő nagybirtokok felülvizsgálására. Egyet a dunabánság, egyet a drávai bánság és egyet a szávai bánság területén meghagyott supermaximumok felülbíráásával bízott meg. A bizottság feladata, hogy az agrárreform útján meghagyott nagybirtokon alapos szemle és vizsgálat után megállapítsa, hogy

a 521 holdnál nagyobb kiterjedésű birtokrészeket (supermaximumot)

rendelkezésének megfelelően használgatják-e fel.

A földművelésügyi minisztérium ugyanis csak úgy engedélyezte a supermaximumokat, hogy ezeken a területeken mintagazdaságot, intenzív állattenyésztést, magnemesítő állomást, tejgazdaságot, szeszgyárat stb. létesítsenek és a bizottságot éppen azért küldte ki, hogy a supermaximumok ilyen célra való felhasználásáról a helyszínen meggyőződést szerezzen.

— A bizottság eddig a Dungserszki birtokok felülvizsgálását végezte és

tevékenységét most a Bánságban folytatja.

Becskekerekéről Hajducsicára, onnan pedig a vrsaci vonal mentén fekvő egyéb nagybirtokok megtekintésére utazik, majd Csókára megy, ahol Lederer György dr. superkomplexumát vizsgálja felül. A bizottság munkája még körülbelül nyolc napot vesz igénybe és tapasztalatairól a háni hivatal útján részletes jelentést tesz a földművelésügyi minisztériumnak.

Kiegészítették a spanyol „konzul” barátjának bűnlajstromát.

Kiderült, hogy még számos áldozata van a bűnös utra tért pénzügyi tisztviselőnek.

Két tárgyalást tüztek ki a büntető egyes bírák.

Becskekerek, jan. 17.

Az új büntető jogszolgáltatás szerint, január elsejétől egyes bíró ítélik az öt évig terjedő büntetést előíró vétségekben — így egyebek között — egyes bíró elé kerül a legtöbb sajtóvétség is, amelyet eddig hármas tanács tárgyalt.

Pejovity Velimir, a becskerekéi törvényszék büntető egyes bírja tegnap tüzte ki az első sajtópert és a tárgyalás napjára január 28-ikát állapította meg, amikor is a becskerekéi munkásbiztosító pénztárnak László B. Jenő, a „Tükör” szerkesztője elleni perében hozza meg az ítéletet.

A törvényszék másik egyes bírja Dragojlovity Dragoljub, ugyancsak tegnap tüzött ki egy érdekes tárgyalást, amelynek vádlottja Fasztyity Márkó volt pénzügyigazgatósági tisztviselő. Fasztyity Márkó, mint ismeretes, a spanyol konzulra és egyéb előkelő, de nem létező összeköttetéseiire való hivatkozással

kisebb-nagyobb összegeket csalt ki becskerekéi adófizetőktől azzal az ígérettel, hogy kijárja adójuk jelentékeny leszállítását.

A törvényszék büntető tanácsa már a múlt évben tárgyalta Fasztyity bűnpörét, de mivel a tárgyaláson Herzog Gyula kereskedő tanuvalomása alapján

kiderült, hogy a bűnös utra tért tisztviselőnek még számos áldozata van,

a bíróság elrendelte a vizsgálat kiegészítését. A folytatólagos vizsgálat során kiderült, hogy

Fasztyity tizenöt ízben követett el csalást és ezért a vádiratot is ilyen értelemben kiegészítették

és az ügyet átadták az új büntető-törvénykönyv értelmében illetékes törvényszéki egyes bírónak. Dragojlovity Dragoljub a főtárgyalást január 25-ikére tüzte ki.

Alig nagyobb a lényénel a világ legkisebb villamos motorja. Londonból jelentik: A Nebraska államban lévő Friedenben egy villamoszerelő összeállította a világ legkisebb villamosmotorját. A parányi motor alig nagyobb egy jól megteremtett lényénel. A motor mindössze száz gram súlyu, ötvennyolc alkatrésze aranyból, ezüstből és sárgarézéből készült. Az alkatrészek olyan parányiak, hogy összeállításukhoz erős nagyítóüveget kellett használni.

Adományok Simon Anna családja részére. A nyomorban élő Simon Anna és gyermekei részére lapunk útján Horváth Jenőné 50 dinárt, N. N. pedig 30 dinárt adományozott.

Óriási az érdeklődés dr. Julius Ármín gyilkosának a főtárgyalása iránt. A becskerekéi törvényszék ötös tanácsa szombaton tárgyalja dr. Julius Ármín gyilkosa, Rajity Milos kláriai földmives bűnpörét. A tárgyalás iránt oly nagy érdeklődés nyilvánul meg, hogy Bozsín Milán törvényszéki irodaigazgatót már a tegnapi nap folyamán megostromolták belépőjegyekért. Előreláthatólag az első emeleti nagyterem befogadóképességénél nagyobb számban lesznek érdeklődők és ezért valószínűleg a tárgyalás megkezdése előtt belépőjegyeket adnak ki. A belépőjegyeket Bozsín Milán törvényszéki irodaigazgató szolgáltatja ki.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelenti: Nagybára borult aránylag enyhe idő, sok helyütt csapadékkal. Később változó idő hőmérséklettel.

Noviitebeji küldöttség a bánnál. Cseh János noviitebeji községi bíró vezetésével tegnap nyolctagú itebeji küldöttség utazott Noviszádra, ahol memorandumot ad át a bánnak. A memorandumban a községet érintő különböző kérdések elintézését kéri.

Izr. istentisztelet. A péntek esti istentisztelet a zsidó templomban január 17-től kezdve további intézkedésig fél öt órakor kezdődik.

Megnyílt a főgimnázium magyar nyolcadik osztálya. A báni hivatal rendeletére megnyitották a becskereki főgimnázium párhuzamos magyar tannyelvű nyolcadik osztályát, miután a törvényben előírt létszámnál többen kérték a felvételt. Az új magyar osztályban szerdán kezdték meg a rendes tanulást.

Ma utoljára Josefine Baker és a híres „banántánc” az „Orient”-ben.

A kereskedők és gyárosok elit táncmulatsága. A becskereki kereskedők és gyárosok idei elit táncmulatságukat január 18-ikán, szombaton este rendezik a Tiszti-otthon helyiségeiben. Minden belépőjegyhez két szelvényt mellékelnek, egyet a női és egyet a férfi szépségversenyhez való felhasználásra, a leadott szavazatok eredménye alapján állítják meg, hogy ki a táncmulatság legszebb nő és legszimpátikusabb férfi résztvevője. Éjjelkor számos meglepetés. A bál kilenc órakor kezdődik. A rendezőség kötelességének fogja tartani, hogy minden résztvevő szórakozásáról gondoskodjék.

Ma utoljára Josefine Baker és a híres „banántánc” az „Orient”-ben.

Uj vasuti bélyegzők. A közlekedési miniszter rendelete szerint, az országban lévő összes vasutállomások bélyegzőit kicserélik. Az új bélyegzőkön a dátum és az állomás nevén kívül fel lesz tüntetve ez a jelzés: JDŽ. (Jugoslovenske Države železnice).

Elkobozták a tejét, mert iparendély nélkül kereskedett. Szlankamenac Dina szlovácskiaradáci földművesasszony ma hatvan liter tejet hozott Becskerekre, amelyet az itteni piacon akart értékesíteni. Miután Szlankamenac Dinának nem volt iparendélye, a rendőrség lefoglalta a tejet és ipari kihágásért 100 dinár pénzbírságra ítélte a tejeskőfát.

Vasárnapi sportprogramm. Vasárnap délután 1.15 órakor az Obilny és Schwäbische tartalékának mérkőzése. 2.30 órakor az Obilny és a Schwäbische első csapata mérkőzik egymással.

Ma utoljára Josefine Baker és a híres „banántánc” az „Orient”-ben.

Budapesti terménytőzsde.

Január 16-iki zárlat.

Buza	márciusi	23.47 (23.41)
	májusi	24.40 (24.35)
Tengeri	májusi	14.86 (15.23)
	transito tengeri	14.32 (14.71)
	Irányzat igen lanya.	

Csikágói terménytőzsde.

Janár 16-iki zárlat.

Buza	márciusi	122½ (124—)
	májusi	126⅝ (128—)
	júliusi	127⅞ (129⅝)
Tengeri	márciusi	89⅞ (90½)
	májusi	92⅞ (94⅞)
	júliusi	94⅞ (95⅞)
	Irányzat lanya.	

Csodálatos találmány, amellyel meg lehet találni minden kincset.

Paul Moineau, az ismert francia tudós, akinek a neve az elektromosságkal kapcsolatos találmányok révén vált nevezetessé, a British United Press jelentése szerint egy olyan szenzációs találmányt rekonstruált, amely valósággal vetélytársa lehet az Ezeregyéjszakából ismeretes Aladdin lámpájának. Moineau szinte iantasztikus megállapítása lényegében a következőket mondja: Ha az ember ismeri saját testének hullámhosszát, könnyűszerrel juthat aranyra, ezüstre vagy bármilyen keresett dologra a nyomára. A francia tudós szerint, az emberi test valójában nem más, mint mozgó rádiókészülék. A találmány abban áll, hogy egészen egyszerű szerkezettel szinkronizálja, egy időben rögzíti a

test által kibocsátott hullámokat a keresett tárgyaknak vagy személyneknek megfelelő hullámhosszával és így megújul gyakorlatban a régi tudománynak a szimpátikus és anti-pátikus természetéről vallott elmélete, úgy hogy ezen a réven föl lehet fedezni rejtett vízforrásokat, elásott aranyat, olajmezőket, szóval mindazt, amire eddig a többé-kvésbé megbízhatatlan varázsvessző (Wünschelrute) utján lehetett csak ráakadni. Moineau kijelentette, hogy találmánya révén hálóját megbízhatóan tudja irányítani a halak rajzó csoportja felé, szóval meg tudja teremteni a szimpátikus érintkezést az ember és a hal teste között. Mérései révén — mint mondotta, — arról győződött meg, hogy az emberi test hullámhossza 22—45 közt ingadozik.

Nagy európai gabonaszindikátus létesítését javasolja Ausztria.

Genf, jan. 17.

A Népszövetség gazdasági bizottsága a napokban mezőgazdasági konferenciát tartott 22 termelő és fogyasztó állam delegátusainak részvételével. A konferencián széleskörű és jelentős vita folyt a gabonakerésről, amelyhez minden ki-küldött hozzászólt. Érdekes volt Ausztria képviselőjének kimerítő felszólalása és javaslata, amelyet az után a határozat alapján fogadtak el, melyben Ausztria kiküldöttje azt javasolta, hogy az eddigi nemzetközi kereskedelmipolitikai irányzatot a „szomszédjoggal” (Nachbarrecht) korszerűen reformálják meg. A szomszédjog különben is a kereskedelmi szerződéseknek már egész sorában nyert alkalmazást, mely abban áll, hogy a szomszédos államoknak olyan megállapodásokra is joguk volna, melyek nem esnek a legtöbb kedvezmény alá. Ez a rendszer nagy mértékben előmozdítaná a középeurópai államok közgazdasági konszolidációját. A gabona-értékesítésre vonatkozólag javasolta egy nagy európai gabonaszindikátus felállítását, mely magában foglalná a mezőgazdasági értékesítő szövetkezeteket, kereskedelmi vállalatokat, az európai piac konszolidálásának érdekében. Egy ilyen szervezet legelső feladata volna a raktározás és egalizálás kérdését megoldani, valamint a fizetési módokat egységesítését keresni, ami úgy a kereskedelemnek, mint a mezőgazdaságnak javára szolgálna.

Végül ajánlotta, hogy az egyes országok agráriusai igyekezzenek egymással megegyezni, érdekeiket összeegyeztetni, közös kereskedelmipolitikai lehetőségeket teremteni és kormányaikat ebben az irányban befolyásolni. Végül azt indítványozta, hogy az agrárius államok indítsanak nagyszabású propaganda-akciót a buza- és kenyérgyártás érdekében.

A közhivatalok új munkarendje.

Milyen napokon ünnepelhetnek a köztisztviselők.

Becskek, jan 17.

Olvasóink közül többen azzal a kérdéssel fordultak a szerkesztőséghez, hogy ismertessük az ünnepekről szóló törvényt, nevezetesen közöljék azt, hogy mely napok tekinthetők hivatalos ünnepnapoknak, mikor szünetel a munka a közhivatalokban.

A szeptember 27-ikén életbeléptetett és az ünnepekről intézkedő törvény szerint a köztisztviselők a következő ünnepeket tarthatják meg: A vasárnapokat, a saját védszentje napját, az állam egyesülése napját (december 1.), Őfelsége a király születésnapját (december 17.), a görög keletiek: a karácsony előtti napot (Badnji dan), Karácsony két napját, Vízkeresztet, Szent Száva napját, Nagypénteket, Husvét másnapját, György napját, Áldozó csütörtököt, Ciril és Method napját, Pünkösdi hétfőt, Nagyboldogasszony és Szent Miklós napját. A katolikusok: Karácsony két napját, Ujévet, Vízkereszt, Szent József napját, Áldozó csütörtököt, Husvét másodnapját, Urnapját, Péter és Pál, Ciril és Method napját, Nagyboldogasszonyt, M. ndszenteket és Mária szeplőtelen fo-

gantatását. Az evangélikusok: Karácsony napját, Nagypénteket, Áldozó csütörtököt és a reformáció ünnepét. Az izraeliták: Pesha első és utolsó napját, Roshasona két napját, Jon Kipur (másfél nap), Sevout két napját.

Állami ünnepeken és vasárnaponként délelőtt 9—11-ig a szolgálattevő tisztviselő végzi a sürgős halaszthatatlan ügyeket. Egyházi ünnepeken rendes munka folyik azokkal a tisztviselőkkel, akiknek aznap nincs ünnepük. Ha valamelyik hivatalban egyáltalában nincs, vagy nincs elegendő számban más vallású, ugyanúgy kell eljárni a munkaeörök kirendelésénél, mint állami ünnepeken, vagy vasárnapokon. Égetően sürgős ügyekben az állami tisztviselő minden időben tartozik a közeledésért nélkül az ünnepre vagy vasárnapra.

Vid napján a templomokban istentiszteletet tartanak, amelyeken részt vesznek a tisztviselők is. A város védszent ünnepén, amennyiben aznap a gazdasági életben is szünetel a munka, ugyanúgy kell eljárni, mint vasárnap.

Könnymű házassági ígéret, melyet huszonegy év után érvényesítenek.

London, jan. 16.

James Conroy dúsgazdag csikágói kereskedő szerencsésen eljutott 45-ik évéig anélkül, hogy belefónódott volna a házasság hinárjába. Huszonegy évvel ezelőtt Conroy keresztapa lett, mert legkedvesebb barátjának, Bonneweck kereskedőnek ujszülött kislányát keresztvíz alá tartotta. Amikor a keresztelés végetért, Conroy tréfálkozva kijelentette, hogy amint keresztlánya eladósorba kerül, elvesszi feleségül. A leány az évek során felserdült és amikor Conroy négy év előtt meglátogatta barátját, ez figyelmeztette annak idején tett házassági ígéretére. Conroy tréfának vette a figyelmeztetést, amelyből most komoly jogi kérdés támadt. Bonneweck nemrég meghalt, leánya pedig, aki betöltötte már a 21-ik életét, levelet írt csikágói keresztapjának, amelyben figyelmeztette a keresztelésnél tett ígéretére és rövid határozottsággal kérte, közölje vele az esküvő napját. Conroy legnagyobb meglepetéssel értesült a szerencséről, amelyet sietve el akart háritani és azt válaszolta keresztlányának, hogy nincsen ideje nősülni, mert üzleti ügyei minden idejét lefoglalják. Bonneweck kisasszony azonban ezzel nem elégedett meg, hanem pert tett folyamatba-keresztapja ellen, házassági ígéret megszegése címén. Az amerikai törvények a házassági ígéret megszegését nemcsak kártérítéssel, hanem súlyos börtönnel is büntetik és így érthető érdeklődéssel tekintenek az ügy fejleményei elé. Sokan úgy vélekednek, hogy Conroy kereskedőnek feltétlenül el kell venni keresztlányát feleségül, ha csak nem akar a súlyos törvénnyel komoly konfliktusba keveredni.

ORIENT BIOSKOP

Jön! Jön! Jön!

Pénteken, január 17-én 5, 7 és 9 órákor
Papitou **JOZEFINE BAKER.**
A FEKETE SZIRÉN.
Egy leány élete a dzsungelben Dráma 7 felvonásban.
Maurice Dekobra modern francia regénye nyomán.

TATARSKA KRV.
SIMBRA.

BALKÁN BIOSKOP

Pénteken, január 17-én 5, 7 és 9 órákor
Az új urak.
Robert Fiers és Fraus Croisset, a francia színpad atyá-
mestereinek hallatlanul mulatságos vígjátéka 10 felvonás-
ban, a főszerepekben Páris mulattatói Gaby Morlay és
Henry Roussel.

Érdekes adatok az 1930-as esztendőről. Hosszu farsang, sok kettős- ünnep 1930-ban.

A két hete beköszöntött 1930. év, mint azt a naptárból elsősorban megállapíthatjuk, közönséges év, vagyis 365 napból áll.

A világ teremtése óta ez az év, Eusebius szerint, a 7730-ik, a Juliánus-felé időszámítás szerint a 6643-ik.

Az 1930. évben a Nap és Hold 2—2 ízben fognak fogatkozásukkal szenzációt okozni, de ezek közül nálunk csak az október 7-iki részleges holdfogyatkozás lesz látható.

Az év szerdával kezdődött és szerdával végződik, amely napnak a babonákban és kabalákban nincs különösebb jelentősége.

Ünnepek tekintetében kedvezően alakul a helyzet, mert egy nagyobb ünnep sem esik vasárnapra és így nem vész el egy pihenőnap sem, hanem több ünnep szomszédságba került vasárnapra és így tekintélyes a kettős ünnepek száma. Kettős ünnepek: április 20 és 21, husvét; ju-

nius 8 és 9, pünkösd; szeptember 7 és 8, vasárnap és Kisasszony napja; november 1 és 2, Mindszent és vasárnap; december 25 és 26, karácsony.

Rendkívül hosszú lesz a farsang, január 6-tól március 4-ig, vagyis 53 napig tart. Akinek kedve és pénze van, bőven kimulathatja magát, bár az idei farsangon — mint halljuk — alig lesz nagyobb rendezés.

Mint már említettük, szerdával kezdődik és szerdával végződik az év, amely nap a „szürke” napok sorába tartozik. Belőle tehát nem következtethetünk sem különös jóra, sem különös rosszra.

Az 1930. év számjegyeiből már vonhatunk le következtetéseket. A számjegyek összege 13 (1+9+3), ami a legtöbb embernek nem kellemes szám, viszont az 1 és 3 szerencsét hozó számok és 9, amely három hármából áll, szintén a kedvező számok közé tartozik, úgy hogy mindez egyensúlyozhatja a 13-ashoz fűződő balsejtelmeket. Péntekkel egyébként is csak egy hónap kezdődik és pedig augusztus, tehát nagy szerepe nincs az évben a pénteknek, amely ép úgy, mint a 13-as, rossz omen. A mérleg tehát az, hogy az 1930. évtől inkább jót, mint rosszat várhatunk.

Az **Én Ujságom** a legszebb, legrégebb képes gyermeklap, 6—12 éves fiúk és lányok legkedvesebb szórakoztatója, melyet Pósa Lajos alapított és szerkeszti Gaál Mózes. Van Az **Én Ujságom**-ban folytatásos regény, elbeszélés, mese, vers, kis szindarabok, cikkek. Játék-, sport-, rejtélynyrovat gondoskodik a gyerekek szórakoztatásáról. Kicsik és nagyobb gyerekek egyformán találnak olvasni valót Az **Én Ujságom**-ban. Az **Én Ujságom** minden szombaton jelenik meg. Előfizetési ára negyedévre 20 dinár. Az **Én Ujságom** előfizetői 15 dinár kedvezményes áron fizethetnek elő a legnépszerűbb, legolcsóbb gyerekkönyvekre, Az **Én Ujságom** Könyvei-re. Az **Én Ujságom** kiadóhivatala, Budapest, VI., Andrassy ut 16, minden érdeklődőnek szívesen küld mutatványszámot.

A kiadóhivatal telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

**Butorozott
uccai szoba**

azonnal kiadó

Verešmartijeva u. 25.
(sarok.)

Üzleti berendezés,
pultok és állványok
:: eladók :: 91
Đura Smederevca u. 78. sz.

AZ ÜZLET

részletesen tájékoztat
a magyar üzleti világ
eseményeiről.

1042

Ingyenes

mutatványszámot
küld a kiadóhivatal

Budapest,
VI., Andrassy ut 29. szám.

PLEITZ FER. PÁL

KÖNYVNYOMDA

VELIKIBECSKEREK, OBILITYEVA (ZÁPOLYA) U. 5. SZ.

Nyomatványok a legmodernebb
kivitelben - Lapkiadás - Nyom-
tatványraktár - Vonalozó-intézet
Tömöntöde - Könyvkötészet
Ruggyantabélyegzőgyártás

Telefonszám
21

Alapított
1846